

РЕШЕНИЕ

№ 24145

гр. София, 13.07.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 24.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **12926** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) вр. с чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и чужденците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Х. А. О., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане], гражданин на С., срещу Решение № 11870 от 14.11.2024г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/, му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се излагат твърдения, че решението е незаконосъобразно поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административно-производствените правила и е в противоречие с приложимия материален закон. Твърди се нарушение на чл. 35 и чл. 36 от АПК, тъй като административният орган не е изяснил действителните факти от значение за случая на чуждия гражданин. Анализът на обстановката в С. бил формален и не кореспондирал с личната бежанска история. Претендира се отмяна на решението.

В съдебно заседание, жалбоподателят се явява лично, като му е осигурен превод на език който разбира и съдът му разяснява всички права и правни последици в процеса, съгласно служебното начало в това производство. Явява се и адв. А. П., определена с уведомително писмо на САК от 06.01.2025г., назначена с определение на съда № 806 от 08.01.2025г. Поддържат жалбата по изложените в нея съображения и молят съда да отмени като неправилно и незаконосъобразно оспорваното решение.

Ответникът - Председателят на ДАБ, чрез юрисконсулт Г., в съдебно заседание моли съда да

отхвърли жалбата и да потвърди оспореното решение като правилно и законосъобразно. Спазени били административнопроизводствените правила и материалният закон. Жалбоподателят не отговарял на изискванията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ. От представената справка е видно, че представители на бившия режим продължават да уреждат статута си, разгледани са помощите и подкрепата, която С. получава от голям брой международни организации. Разгледан е също броя на завърналите се сирийски граждани на територията на С. и визирано допълнително отваряне на гранични пунктове между С. и Т. за по-бързо завръщане на сирийските граждани. На основание изложеното, моля да се отхвърли жалбата като неоснователна.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

Административното производство е започнало с молба за международна закрила, подадена от лицето на 09.08.2024г. (л.59). Съставен е регистрационен лист (л.57). В него е отразено, че молителят е с имена Х.(собствено) А. (фамилно) О. (бащино), гражданин на С., [дата на раждане] в [населено място], обл. Д. А., С., по етническа принадлежност – арабин, с религия – сунит, с основно образование, по професия – общ работник, неженен, владеещ арабски език, без отбелязване на документи за самоличност.

Срещу подпис лицето е било своевременно запознато с правата си в производството за предоставяне на международна закрила, както и с организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут (л.56-57).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л.55).

С молителя е проведено едно интервю – на 21.08.2024г. (л.39-41). На него той е потвърдил данните, които е заявил при регистрацията си. Чужденецът заявява, че е напуснал страната си по произход в началото на юли 2024г. заминавайки нелегално за Т., където е останал 15-20 дни. Около 20.07.2024г. влиза в Република България отново нелегално. Споделя, че в района, в който е живял има сражения между Режима и другите групировки. Уточнява, че е заминал за С., но е заловен от властите и върнат обратно в Република България. Разказва, че не е отбил военната си служба.

В заключение чуждият гражданин посочва, че е напуснал С., защото в района му няма сигурност и трябва да служи в казармата. Мотивира молбата си за международна закрила с проблеми свързани с войната и влошената обща обстановка в С., както и нежеланието му да служи в казармата.

Декларира, че не е имал проблеми основани на етническата му принадлежност и изповяданата от него религия в страната му по произход, не е имал проблеми с официалните власти, армията и полицията в С.. Твърди, че никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан. Уточнява, че никога не му е оказвано физическо и/ли психическо насилие в държавата му на произход.

След съответно запитване от ДАБ до ДАНС, по преписката е приложено писмо от ДАНС (л.37), в който се казва, че ДАНС не възразява на лицето да бъде предоставена закрила, в случай, че то отговаря на условията по ЗУБ.

Към административната преписка са приложени две справки (л.21 и сл. и л.25 и сл.), изготвени от Дирекция „Международна дейност” при ДАБ относно обстановката в С. актуална към 23.08.2024г. и относно актуалната политическа и икономическа обстановка в района на Д. ал Зор към 12.07.2024г.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л.8-18).

В него е приел, че за Х. А. О. не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец

по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като самият той е заявил, че не е имал в страната си на произход проблеми, свързани с основанията в посочената норма, като молителят не бил обосновал наличието на риск за своите живот и свобода и не бил посочил никакви причини за основателно опасение от преследване, не бил дискриминиран, не сочел конкретно събитие, поради е напуснал С..

Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9 от ЗУБ. Установената фактическа обстановка не дава основание да се приема, че лицето е напуснало С. поради „реална опасност от смъртно наказание или екзекуция“ - нито от страна на официалните власти, нито от страна на някоя групировка. Няма данни за изтезания, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. В страната няма въоръжен вътрешен или международен конфликт с достатъчно висока степен на опасност, така че да е налице и опасност от посегателство над живота и личността на кандидата.

По делото е приета административната преписка по издаване на оспореното решение в цялост. В хода на производството са представени доказателства от ответника, относно променената общественно-политическа обстановка в С., видно от които е свален режима на президента Б. ал А., а именно актуална справка вх. № ЦУ-02-159/14.03.2025г.(л.78-80) от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС по отношение актуална политическа и икономическа обстановка в С.. Представена е и справка вх. № МД-02-160/14.03.2025г.(л.81-82), в която е обсъден въпроса подлежат ли на наказания лицата, неявили се за отбиване на редовна военна служба. В последната се съдържа информация, че в изявление публикувано ден след свалянето от власт на А., администрацията обявява амнистия и заявява, че животът на войниците ще бъде в безопасност и че последните не трябва да бъдат нападани.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено лично на жалбоподателя на 13.12.2024г., жалбата е подадена чрез административния орган до съда на 18.12.2024г., тоест в 14-дневния срок по чл.149, ал.1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт.

Поради това жалбата е процесуално допустима и съдът следва да я разгледа по същество.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е постановено от компетентен административен орган – председателя на ДАБ, съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 от ЗУБ.

Решението е издадено в писмена форма и със съответните реквизити, при спазване на административнопроизводствените правила.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю, то е проведено на заявления от кандидата език, който изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения. В съответствие с изискването на чл. 73 ЗУБ, молбата е била разгледана индивидуално, като на кандидата е била дадена възможност да изложи всички свои доводи свободно и добросъвестно и не е бил ограничен да посочи и евентуално да представи доказателства в подкрепа на твърденията си.

Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната

бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съдът намира, че в частта относно отказа на жалбоподателя да бъде предоставен статут на бежанец, оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон.

Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религии, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Правилен е крайният извод в решението на административния орган, че изложените от търсещото закрила лице причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на С., е общата обстановка на несигурност в страната и нежеланието му да служи в казармата. Административният орган обосновава е приел, че в момента не е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на цялата територия на С., както и че посочените инциденти са спорадични актове на насилие и като такива не могат да се оценяват като въоръжен конфликт.

Самият молител е заявил, че не е имал проблеми заради етническата или религиозната си принадлежност, нито заради членство в религиозна или политическа организация (не членувал в такива). С оглед данните за падане на режима на Б. А. е безпредметно обсъждането на възможността за мобилизация на кандидата от страна на редовните сирийски сили. Действително, съществуват случаи, при които необходимостта от изпълнение на военната служба е единствената причина да се иска статут на бежанец, когато лицето докаже, че изпълнението на военната служба за него би означавало участие във военни действия, противоречащи на неговите действителни политически, религиозни или морални убеждения или на валидни съображения на съвестта, каквито обстоятелства обаче не се навеждат от кандидата. Изразеното от чуждият гражданин твърдение, че е възможно да бъде мобилизиран, не е съпътствано от други значими за него мотиви да напусне страната си по произход. Вероятността да бъде мобилизиран не обосновава автоматично наличието на реална заплаха от преследване. Следва да бъде установено наличието на предпоставките на чл. 8, ал. 5, т. 5 ЗУБ, предвиждащ че действия по преследване могат да бъдат не хипотетичната възможност/опасност от мобилизация, а именно: 5. наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. В процесния случай нито се навеждат, нито се установяват такива факти.

По изложеното по-горе, съдът намира, че решението в частта, с която председателят на ДАБ е отказал на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 от ЗУБ да предостави на лицето статут на бежанец е законосъобразно и жалбата в тази част следва да бъде отхвърлена.

Съдът намира, че оспореното решение е издадено в съответствие с материалния закон и в частта си, с която административният орган е отказал на предостави на чужденеца хуманитарен статут.

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В решението са разгледани и обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която

хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ е изцяло в синхрон с чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004г. /отм. с Директива 95/2011/ЕО/ относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила.

В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, конкретно предоставяне на хуманитарен статут. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая.

В конкретния случай жалбоподателят е напуснал С. доброволно, а не поради опасност от някое от изброените по-горе посегателства. Самият той и не твърди нещо подобно. Не твърди и такава опасност да е налице за него в случай на завръщане в страната. От справките за страната следва изводът, че и обективно в С. към настоящия момент не налице вътрешен или международен въоръжен конфликт, особено пък от такава степен, че да може да се характеризира с безогледно насилие.

С оглед положителните данни от последната справка за страната по произход, представена в съдебно заседание по делото и това, че обстановката не разкрива такава висока степен на обществена опасност, евентуалното връщане на лицето в С. не би довело до нарушение на принципа “забрана за връщане“ (non-refoulement).

Въз основа на представените справки се прави извода, че не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № С-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в“ от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

Не са налице и други основания за предоставяне на лицето на бежански или хуманитарен статут, доколкото по делото не се установи, нито жалбоподателят изобщо излага твърдения в тази насока, международна закрила да е била предоставена на друг член от семейството му, поради което не са налице основанията за закрила и по чл. 8, ал. 9, съответно на чл. 9, ал. 6 от ЗУБ.

По отношение на писмото от ВКБООН, съдът намира, че доколкото същото е от декември 2024г., то не е актуално с оглед информацията от последната справка за страната.

С оглед изложеното и като е приел, че не са налице основания по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, административният орган е постановил правилно и законосъобразно решение. Последното мотивира извод за неоснователност на жалбата, която следва да бъде отхвърлена.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. А. О., ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] , гражданин на С., срещу Решение № 11870 от 14.11.2024г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 2, във връзка с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 9 от ЗУБ, му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването.

СЪДИЯ: